



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4075/2018
22.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступају Радослав Тадић и Бојан Тадић, адвокати из ..., против тужених ЈП "Путеви Србије" Београд, и Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Ваљеву, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене Републике Србије изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3794/17 од 30.03.2018. године, на седници одржаној 22.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДА

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене Републике Србије изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3794/17 од 30.03.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Убу П 3026/12 од 12.04.2017. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па су обавезани тужени да тужиоцу исплате: на име вредности потребних радова на машинском утовару и одвожењу депоноване земље и потребне вредности радова на машинском планирању нове количине обрадивог земљишта на деловима кат.парцела .. и .., лист непокретности .. КО ..., износ од 4.436.832,00 динара (услед очигледне омашке у писању написано је 4.436,832,00 динара), на име потребних улагања ради привођења намени истог земљишта (третман земљишта стајњаком, орање тешким трактором, два тањирања и једно држљање) износ од 116.620,00 динара и на име изгубљене добити због некоришћења делова наведених парцела за период 2012. - 2016. година и то поводом производње пшенице и кукуруза, износ од 41.630,00 динара и поводом приноса шљиве износ од 959.140,00 динара, све са законском затезном каматом на наведене износе од 12.04.2017.године до исплате, док је захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на тражене износе за период од 23.03.2017.године до 12.04.2017.године одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу на име трошкова поступка исплате износ од 543.600,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3794/17 од 30.03.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене Републике Србије и потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу става првог изреке и у ставу другом изреке у односу на ову тужену. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене Републике Србије за накнаду трошкова другостепеног поступка. Ставом трећим изреке, уважена је жалба туженог ЈП "Путеви Србије" Београд, и укинута

првостепена пресуда у усвајајућем делу става првог изреке и у ставу другом изреке у односу на овог туженог и списи предмета у овом делу враћени истом првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена Република Србија је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, на основу члана 408. ЗПП, нити је пред другостепеним судом учињена повреда поступка из члана 374. став 1. ЗПП на коју се у ревизији указује. Указивање на повреду поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, не представља битну повреду због које се ревизија може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник кат.парцела .. и ..., обе уписане у лист непокретности .. КО Решењем Владе Републике Србије од 11.01.2007. године утврђен је јавни интерес да се изврши потпуна експропријација више кат.парцела у циљу изградње инфраструктурног коридора на траси Аутопута Хоргош-Пожега. Актом Министарства за инфраструктуру Републике Србије од 14.09.2007.године утврђени су урбанистички услови за изградњу овог аутопута (који се односе на више разноврсних деоница), а као инвеститор изградње наведено је ЈП „Путеви Србије“ Београд. Решењем Министарства животне средине и просторног планирања Републике Србије-Сектор за урбанистичко просторно планирање и становање од 27.05.2010. године, одобрено је инвеститорима, овде туженима, извођење радова на изградњи дела Аутопута Београд - Пожега, сектор 1, деоница 4, Уб - Лајковац, која деоница се простире и кроз село ... које се налази на подручју општине Уб. Уговором о грађењу закљученим између Министарства за инфраструктуру Републике Србије, (евидентирани код РС 02.07.2010.године), као наручиоца радова, „Коридор 10“ ДОО Београд, као корисника радова, односно правног следбеника, и ПЗП "Београд" АД, „Путеви Ужице“ АД и ГП „Планум“, као извођача радова уређено је извођење радова на изградњи Аутопута Е769, Београд – Јужни Јадран, деоница Уб - Лајковац. „Коридор 10“ ДОО Београд је основано одлуком управног одбора првотуженог од 22.01.2009. године, а уговором закљученим између тужених 24.11.2010. године целокупни удео и сва оснивачка права туженог ЈП "Путеви Србије" Београд на "Коридору 10" ДОО Београд пренета су на Републику Србију (одлука о изменама оснивачког акта "Коридор 10" ДОО Београд бр.89/11 од 25.01.2011. године). Делимичним решењем Општинске управе Уб од 13.08.2010.године извршена је потпуна експропријација шест тужиоцевих парцела (лист непокретности .. КО ...), од тога три парцеле (.., .. и ..) по захтеву првотуженог као корисника експропријације, у име друготужене Републике Србије, као власника, у циљу изградње инфраструктурног коридора на траси Аутопута Хоргош - Пожега, у складу са утврђеним јавним интересом решењем Владе РС од 11.01.2007. године, а три парцеле (.., .. и ..) на захтев тужиоца. Допунским решењем надлежног органа управе Општине Уб од 28.05.2012. године одбијен је захтев тужиоца за експропријацију његове кат.парцеле .., њива четврте класе, у површини од 0,99ха. Две спорне парцеле, са експроприсаним

парцелама, представљају јединствени комплекс земљишта, на којима је тужилац узгајао кукуруз и пшеницу, квалитетно обрађујући земљиште, а у врху једне од парцела, где није било приступачно вршити обраду земљишта трактором, површине од 2 ха, засадио је 2.000 стабала шљиве различитих сорти од којих је 900 остало на делу наведене парцеле коју је тужени затрпао приликом изградње аутопута. У време пристизања рода 2011. године првотужено предузеће са механизацијом је ушло у његову парцелу, која је експроприсана ради извођења радова на надвожњаку за аутопут Коридор 11, када му је саветовано да захтева и експропријацију спорних парцела јер првотужено предузеће није имало простор за депоновање земље која потиче од великих ископа за потребе будућег аутопута и других радова. Тада је и дошло до штете услед заглављивања механизације првотуженог у парцелама, као и услед последица великих киша којом приликом је један део стабала поломљен јер су изградњом аутопута његове парцеле пресечене тако да су остале на различитим странама аутопута, на њима су остале велике депоније земље настале ископима, само један део може да обрађује, док је други део (комплетни воћни засади) упропашћен. Увиђајем на лицу места извршена је идентификација тужиочевих парцела .. и .., које су физички на лицу места раздвојене новом трасом аутопута у изградњи „Коридор 11“ и утврђено њихово стање које је детаљно описано у нижестепеним одлукама. Вештачењем је утврђена површина тужиочевих парцела која је под депонованом земљом и део који представља необрађено земљиште, затим вредност потребних радова на машинском уклањању депоноване земље, вредност преосталих радова који су неопходни ради привођења намени наведених парцела и изгубљена добит тужиоца због некоришћења заузетих делова спорних парцела за период од 2012. године до 2016. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио, делимично одбио тужбени захтев тужиоца у односу на оба тужена, закључујући да тужени имају обавезу да солидарно тужиоцу накнаде штету причињену извођењем радова на изградњи аутопута „Коридор 11“, и то првотужено предузеће као извођач радова и непосредни штетник, а тужена Република Србија као инвеститор у смислу чл. 207 ЗОО.

Другостепени суд је нашао да је правилном применом материјалног права првостепени суд утврдио одговорност тужене Републике Србије која се овде појављује у улози инвеститора и која произлази из чланова 154, 155, 185 и 189 став.1 и 2. у вези члана 207. ЗОО, док је у односу на туженог ЈП „Путеви Србије“ укинуо првостепену пресуду и предмет вратио на поновно суђење, јер је због погрешне примене материјалног права чињенично стање у овом делу остало непотпуно утврђено.

По оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев у односу на тужену Републику Србију.

Одредбом члана 207. Закона о облигационим односима прописано је да наручилац и извођач радова на непокретности солидарно одговарају трећем лицу за штету која му настане у вези са извођењем тих радова.

Супротно ревизијским наводима, тужена Република Србија, као наручилац радова, је одговорна и пасивно легитимисана у парници трећих лица –тужиоца, ради накнаде штете настале у вези са извођењем радова, на основу чл. 207. Закона о

облигационим односима. Основаност тужбеног захтева тужиоца у односу на РС произилази из одредби чланова 154, 155, 185. и 189. ЗОО у вези са одредбама Уговора о грађењу – извођењу радова закљученог између РС -Министарства за инфраструктуру Републике Србије, као наручиоца, чији је правни следбеник Министарство саобраћаја, "Коридора 10" д.о.о. Београд, као корисника, чији је правни следбеник "Коридори Србије" д.о.о. Београд, и групе понуђача као извођача радова, јер је обавеза наручиоца радова – РС да обезбеди вршење стручног надзора у складу са одредбом чл. 153. Закона о планирању и изградњи. Имајући у виду да је извођењем радова на деоници Аутопута тужиоцу проузрокована материјална штета, то је тужена РС, као наручилац и инвеститор, супротно наводима ревизије, у смислу наведених законских одредби, дужна да накнади тужиоцу наведену материјалну штету. Због наведеног, неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић